യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 5
(ഉപശമ+പ്രകരണമ്)/സർഗം 23

വിരോചന ഉവാച .

അസ്തി പുത്രാതി-വിതതോ ദേശോ വിപുല-കോടരഃ .
ത്രൈലോ+ക്യാനാം സഹസ്രാണി യത്ര മാന്തി ബഹൂന്യപി .. 1

യത്ര നാമ്/ഭോധയോ നാപി സാഗരാ വാ ന ചാദ്രയഃ .
ന വനാനി ന തീർഥാനി ന നദ്യോ ന സരാംസി ച .. 2

ന മഹീ നാപി ചാകാശംൻ ന+ ദ്യൗർന പവനാ-ദയഃ .
ന ചന്ദ്രാർകൗ/ ന ലോകേശാ/ ന ദേവാ നച ദാനവാഃ .. 3

ന ഭൂത-യക്ഷ-രക്ഷാംസി ന ഗുല്മാ ന വന+ശ്രിയഃ .
ന കാഷ്ഠ-തൃണ-ഭൂതാനി+ സ്ഥാവരാണി ചരാണി ച .. 4

നാപോ ന+ ജ്വലനോ നാശാ നോർധ്വംൻ നാധോ ന വിഷ്ടപമ് .
ന ലോകോ നാതപോ നാഹംൻ ന ഹരീന്ദ്ര-ഹരാദയഃ .. 5

ഏക ഏവാസ്മി സുമഹാംസ്/തത്ര രാജാ മഹാ+ദ്യുതിഃ .
സർവകൃത്-സർവഗഃസ് സർവഃസ് സ ച തൂഷ്ണീംവ് വ്യവസ്ഥിതഃ .. 6

തേന സംകല്പിതോ മന്ത്രീ സർവ-സന്മ+ന്ത്രണോ+ന്മുഖഃ .
അഘടംങ്ങ് ഘടയ+ത്യാശു ഘടംവ് വിഘടയ+ത്യലമ് .. 7

ഭോക്തുംൻ ന കിംചിച്-ഛക്നോതി/ ന ച ജാനാതി കിംചന .
രാജാർഥംങ്ങ് കേവലം സർവംങ്ങ് കരോ+ത്യജ്ഞോ∫പി സൻസദാ .. 8

സ ഏവ സർവ-കാര്യൈക/കർതാ തസ്യ മഹീപതേഃ .
രാജാ കേവല-മേകാന്തേ+ സ്വസ്ഥ ഏവാവ-തിഷ്ഠതേ .. 9

ബലിരുവാച .

ആധി+വ്യാധി-വിനിർ/മുക്തഃഖ് കഃസ് സ ദേശോ മഹാമതേ .
കഥമാസാ+ദ്യതേ ചാപി കേന വാധി-ഗതഃഫ് പ്രഭോ .. 10

കഃസ് സതാ-ദൃഗ്വിധോ മന്ത്രീ രാജാ ചാപി മഹാബലഃ .
ഹേലാലൂന-ജഗജ്-ജേലൈർ/യോ∫സ്മാഭി-രപി നോ ജിതഃ .. 11

അപൂർവ-മേത-ദാ+ഖ്യാനം മമാ-മര-ഭയ+പ്രദ .
കഥയാ-പനയാ+സ്മാകം ഹൃദ്-വ്യോമ്നഃസ് സംശയാമ്/ബുദമ് .. 12

വിരോചന ഉവാച .
സ ത+ത്ര മന്ത്രീ ബലവാ+ന്ദേവാസുര-ഗണൈഃസ് സുത .

സമേതൈർ/ലക്ഷ-ഗുണിതൈ/രപി നാ+ക്ര+മ്യതേ മനാക് .. 13

നാസൗ സഹ+സ്ര-നയനോ/ ന യമോ ന ധനേശ്വരഃ .
നാമരോ നാസുരോ വാപി യദി പുത്രക ജീയതേ .. 14

തത്രാസി-മുസല+പ്രാസ-വജ്രചക്ര-ഗദാദയഃ .
ഹേതയഃഖ് കുണ്ഠതാംയ് യാന്തി ദൃഷ-ദീവോത്-പലാഹതിഃ .. 15

ഗ+മ്യോ്സൗ നാസ്ത്ര-ശസ്ത്രാണാംൻ ന ഭടോദ്/ഭവ-കർമ-ണാമ് .
തേന ദേവാ-സുരാഃസ് സർവേ സർവ-ദൈവ വശീകൃതാഃ .. 16

അവിഷ്ണു-നാപി തേനേഹ ഹിര+ണ്യാക്ഷാ/ദയോ്സുരാഃ .
പാതിതാഃഖ് കല്പ-വാതേന മേരു-കല്പ+ദ്രുമാ ഇവ .. 17

നാരായ-ണാദയോ ദേവാ അപി സർവാവ-ബോധിനഃ .
തേനാ+ക്രമ്യ യഥാ-കാമ/മ-വ-ടേ-ഷു നിവേശിതാഃ .. 18

തത്/പ്രസാദേന സാടോപം പഞ്ചമാത്ര-ശരഃസ് സ്മരഃ .
ത്രൈലോക്യ-മിദ-മാ+ക്രമ്യ സ+മ്രാഡിവ വിവൽഗതി .. 19

സുരാ-സുരൗഘ/ഗൃ+ഹ്യോ്പി ഗുണഹീനോ്പി ദുർമതിഃ .
ദുരാ-കൃതിരപി+ ക്രോധസ്/തത്പ്രസാദേന ജൃമ്ഭതേ .. 20

ദേവാസുര-സഹ+സ്രാണാം സംഗരോ യഃഫ് പുനഃ പുനഃ .
തദേതത്/ക്രീഡനംൻ തസ്യ മന്ത്രിണോ മന്ത്ര-ശാലിനഃ .. 21

സ മന്ത്രീ കേവലം പുത്ര തേനൈവ+ പ്രഭുണാ യദി .
ജീയതേ തത്-സുജേയോ്സാ/വന്യഥാ+ ത്വച/ലോപമഃ .. 22

ത+സ്യൈവ തത്/പ്രഭോഃഖ് കാലേ ജേതുംൻ തം/ മന്ത്രിണംൻ നിജമ് .
ഇ+ച്ഛാ സംജായതേ തേന ജീയത്യോ്സാവ-യത്നതഃ .. 23

ത്രൈലോക്യ-വലിനാം മല്ല/മുച്-ഛ്വാസിത-ജഗ+ത്ത്രയമ് .
ജേതുംഞ് ചേദസ്തി തേ ശക്തിസ്/തത്പരാ+ക്രമ/വാനസി .. 24

തസ്മിന്ന+ഭ്യുദിതേ സൂര്യേ+ ത്രൈലോക്യ-കമലാ-കരാഃ .
ഇമേ വികാസ-മായാന്തി വിലീയന്ത്യോ്സ്/തമാഗതേ .. 25

തമേവ-മേകയാ ബു+ദ്ധ്യാ+ വ്യാമോഹ-പരി-ഹീനയാ .
യദി ജേതും സമർഥോ്സി ധീരസ്-തദസി സു+വ്രത .. 26

തസ്മിഞ്-ജിതേ ജിതാ ലോകാ ഭവിഷ്യ+(ന്തിഅ)ജിതാ അപി .
അജിതേ+ ത്വജിതാ ഏതേ ചിരകാല-ജിതാ അപി .. 27

തസ്മാ-ദനന്ത-സിദ്ധ്യർഥം ശാശ്വ-തായ സുഖായ ച .
തജ്ജയേ യത്-നമാ/തിഷ്ഠ കഷ്ടയാ-പിഹി ചേഷ്ടയാ .. 28

സസുര-ദനുജ-നാഗ-യക്ഷ-സംഘം
സനര-മഹോരഗ-കിന്നരം സമേതമ് .
ത്രിജഗ-ദപി വശീകൃതം സമന്താ-
ദതി-ബലിനാ നനു ഹേലയൈവ തേന .. 29

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ മോക്ഷോപായേ-ഷൂപ-ശമ+പ്രകരണേ വിരോചന-വചനംൻ നാമ+ ത്രയോവിംശഃ സർഗഃ .. 23 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
26.10.2023